

HE 141/2022 jätelain muuttamisesta

Talousvaliokunta 21.10.2022

Jussi Kauppila, ympäristöministeriö

Art.	SUP-direktiivin velvoite	Täytäntöönpano Suomessa (punaisella kirjoitetut sisältyvät HE 141/2022 vp:n kokonaisuuteen)
4	Kertakäyttöisten annospakkausten ja muovimukien kulutuksen vähentäminen vuosina 2022-2026	Ympäristöministeriön ja toimialojen välinen green deal allekirjoitettu 4.3.2022, VALTSU hyväksytty 3/2022
5	Tuotekiellot (muovipillit, aterimet, sekoittimet, jne.)	VNA eräistä muovituotteista 771/2021 annettu jätesäädöspaketin yhteydessä (sisällytetään myös uuteen asetukseen)
6	Tuotevaatimukset: korkit kiinni muovipulloihin 7/2024 alkaen muovipulloille kierrätysmuovin käyttövelvoite: 25 % vuodesta 2025, 30 % vuodesta 2030	HE 141/2022 vp, VNA pakkaus- ja pakkausjätteestä (1029/2021)
7	Merkintävaatimukset	VNA eräistä muovituotteista 771/2021 annettu jätesäädöspaketin yhteydessä (sisällytetään myös uuteen asetukseen)
8	<u>Tuottajan kustannusvastuu (ml. siivoustoimet):</u> muovia sisältävät elintarvikepakkaukset ja juomamukit, tupakantumpit, kosketuspyyhkeet ja ilmapallot <u>Erilliskeräystä edellyttävä tuottajavastuu:</u> muovia sisältävät kalastusvälineet	HE 141/2022 vp, VNA eräistä muovituotteista, VNA muovia sisältävistä kalastusvälineistä, VNA tuoteryhmäkohtaisista korvauksista
9	Erilliskeräysvaatimukset: enintään 3 litran juomapakkaukset	Pääosin jo jätelaissa, VNA pakkauksista ja pakkausjätteestä (1029/2021, VNA juomapakkausten palautusjärjestelmästä (526/2013)
10	Valistustoimenpiteet	Pääosin jo jätelaissa, tarkennuksia HE 141/2022 vp yhteydessä

Vaikutukset investointeihin ja innovaatioihin

- Direktiivin peruskäsitteiden (muovi, kertakäyttöinen muovituote) tulkinnanvaraisuus vaikeuttaa investointien suunnittelua.
 - Komission julkaissut suuntaviivat 2021, mutta jää osin valvontaviranomaisten tapauskohtaisten tulkintojen varaan.
 - Komission suullinen linjaus: vesipohjaisella dispersiotekniikalla valmistetut tuotteet ovat muovituotteita ja kuuluvat direktiivin piiriin → ei kilpailuetua tällä tekniikalla valmistetuille metsäteollisuuden tuotteille.
- Muovia korvaavien materiaalien ja muiden kuin kertakäyttöisten tuotteiden kysyntä kasvaa → mahdollisuuksia innovaatioille ja uudelle liiketoiminnalle.
 - Luonnonpolymeerit, ei polymeeriset pinnoitteet, uudelleenkäytettävät pakkaukset, jne.

Yritystoiminnan tuotot ja kannattavuus

- Muovia korvaavien tuotteiden käyttöönotto voi edellyttää mm. tuotantoprosessin muutosta → joidenkin pakkaus- ja materiaalivalmistajien liiketoiminnan huomattava supistuminen, korvaavien materiaalien löytäminen voi olla vaikeaa.
- Kierrätysmuovin käyttövelvoite juomapulloissa → lisää kierrätysmuovin kysyntää → mahdollinen hinnan nousu ja materiaalikustannusten kasvu.

Yritysten hallinnollinen taakka ja muu sääntelytaakka

- **Tuottajavastuun laajeneminen**

- Pakkausten tuottajavastuun laajennus liikevaihtorajan poistamisen seurauksena: 21 000-36 000 yritystä, 4000 maatalousyrittäjää → kustannuksia jätehuollon järjestämisestä + tuottajayhteisön hallinnosta
- Uutena eräiden kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajien kustannusvastuu ko. tuotteiden roskien keräämisestä ja siivoamisesta kuntien yleisillä alueilla → tuottajien yhteinen kustannusvastuu alkuvaiheessa 10-13 miljoonaa vuodessa + tuottajayhteisön hallinto
- Uutena kalastusvälineiden tuottajille tuottajavastuu: vähintään 100 yritystä → kustannuksia jätehuollosta n. 79 500 – 177 000 euroa + tuottajayhteisön hallinto

- **”Korkit kiinni”- vaatimus**

- Korkin kiinnipysyminen edellyttää pullonpalautusjärjestelmien (kennolevyt ja käsittelyautomaatiikka) uusimista → mahdollisesti kymmenien miljoonien kustannukset

Vaikutus (muovi)roskaantumiseen

- **Green Deal-sopimus (4.3.2022) muovisten kertakäyttöisten annospakkausten vähentämisestä**
 - vähentänee ko. muovituotteiden kulutusta kaupoissa ja ravintoloissa, missä määrin tilalle uudelleen käytettäviä annospakkauksia?
- **Eräiden tuotteiden tuottajien kustannusvastuu kunnan keräys- ja siivoustoimista**
 - Siirtää rahaa tuottajilta kunnille, mutta ei välttämättä lisää kuntien toimia, koska kunnat vastaavat edelleen itse muiden kuin SUP-roskien kustannuksista.
 - Poikkeus: kunnille pakolliset (VNA) tupakantuottajien kustantamat tupakkaroskikset kuntien yleisillä alueilla (1 per 300 asukasta 2026 mennessä)
 - Voi vaikuttaa joidenkin muovia sisältävien tuotteiden korvaamiseen muovittomilla (kosteuspyyhkeet?)
- **Kalastusvälineiden tuottajavastuu**
 - Ei suurta vaikutusta, kalastussatamissa ja takapihoilla lojuvat pyydykset jätehuollon piiriin
- **"Korkit kiinni"-vaatimus**
 - Ei vaikutusta, koska myös korkit kiertäneet tehokkaasti palautusjärjestelmässä

Kiitos!

Ympäristöministeriö
jussi.kauppila@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment